Kokoomuksen valtuustoryhmän valtuustoaloitteen kuntalaisille maksuttomasta perusrokotussarjasta puutiaisaivokuumetta vastaan

Hvokkltk 4.11.2026 § 91
242/06.00/2026

Kokoomuksen valtuustoryhmän valtuustoaloite:
“Eurajoella luonnossa liikkuminen on tärkeä osa monen kuntalaisen arkea, ja kunnassamme on upeat mahdollisuudet ulkoiluun ja luonnosta nauttimiseen.

Kuitenkin puutiaisten eli punkki en määrä on lisääntynyt. Punkit kantavat kahta ihmiselle vaarallista tautia, joita ovat bakteerin aiheuttama borrelioosi ja viruksen aiheuttama TSE, joka tunnetaan myös nimellä puutiaisaivokuume. TSE-tapaukset ovat viimeisen kymmenen vuoden aikana lisääntyneet. Puutiaisaivokuumetta vastaan on saatavilla hyvin suojaa antava rokote ns. punkki rokote. https://rokotepalvelu.fi/rokotteet/perusrokotukset/tbe-rokote-eli-punkki rokote/

Suomessa riski sairastua punkkien levittämään puutiaisaivotulehdukseen vaihtelee maantieteellisesti. Riskialueet rajoittuvat Suomessa pääasiallisesti rannikkoalueille ja muiden suurien vesistöjen läheisyyteen. https://thl.fi/ohieita-ammattilaisille/tbe-rokote/rokotusohjelman-ulkopuoliset-rokotukset

Tällä hetkellä Satakunta ei kuulu kansallisen TSE-rokotusohjelman alueisiin, minkä vuoksi rokote ei ole Eurajoella kuntalaisten saatavilla maksutta. Kunnan tehtävänä on edistää asukkaiden hyvinvointia ja rokottaminen on ennaltaehkäisevää terveyden edistämistä.

Eurajoen Kokoomuksen valtuustoryhmä esittää, että kunta tarjoaa eurajokelaisille maksuttoman perusrokotussarjan puutiaisaivokuumetta vastaan.”

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Eurajoen kunta tarjoaisi kaikille eurajokelaisille maksuttoman puutiaisaivokuumerokotteen (TBE-rokote) perusrokotussarjan. (TBE tulee englanninkielisistä sanoista Tick-Borne Encephalitis, eli suomeksi puutiaisaivokuume.)

Puutiaisaivotulehdus (TBE) on punkkien välityksellä leviävä virustauti, jota esiintyy Suomessa erityisesti rannikkoalueilla ja suurten vesistöjen läheisyydessä. TBE on viruksen aiheuttama keskushermostoinfektio, joka tarttuu tavallisimmin infektoituneen puutiaisen pureman välityksellä. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) seuraa taudin esiintyvyyttä valtakunnallisesti ja määrittelee ne alueet, joilla rokote kuuluu kansalliseen rokotusohjelmaan.(THL)

Kansallinen rokotusohjelma on Suomessa käytössä oleva järjestelmä, jossa väestölle tarjotaan tietyt rokotteet maksutta vakavien tartuntatautien ehkäisemiseksi. Sen tavoitteena on suojata

suomalaisia mahdollisimman hyvin rokotuksin ehkäistäviltä taudeilta oikeaan aikaan ja mahdollisimman vähillä rokoteannoksilla.

THL:n voimassa olevien linjausten mukaan Satakunta ei kuulu kansalliseen TBE-rokotusohjelmaan, eikä Eurajoen alue ole niiden alueiden joukossa, joilla TBE-rokotteen perussarja tarjotaan väestölle maksuttomana. Myöskään Satakunnan hyvinvointialue ei tarjoa TBE-rokotetta maksuttomana osana kansallista rokotusohjelmaa. (Satakunnan hyvinvointialue, THL)

THL:n mukaan TBE-rokotusten kohdentamisen tulee perustua alueelliseen tautiriskiin ja kansalliseen riskinarviointiin. Rokotetta suositellaan omakustanteisesti henkilöille, jotka oleskelevat tai liikkuvat paljon luonnossa sellaisilla alueilla, joilla tartuntariski on kohonnut. (THL)

Aloitteessa esitetyn maksuttoman rokotusohjelman toteuttaminen merkitsisi kunnalle tai hyvinvointialueelle huomattavia lisäkustannuksia. Koska rokotusten järjestämisvastuu kuuluu hyvinvointialueelle ja kansallisen rokotusohjelman sisältö määritellään valtakunnallisesti THL:n asiantuntija-arvioiden pohjalta, ei kunnalla ole varsinaista toimivaltaa muuttaa kansallisen rokotusohjelman sisältöä. (THL, Satakunnan hyvinvointialue)

Kunta pitää tärkeänä kuntalaisten tietoisuutta punkkien levittämistä sairauksista sekä niiden ennaltaehkäisystä. Kunta ja Satakunnan hyvinvointialue voivat osaltaan tiedottaa TBE-taudista, punkkien torjuntakeinoista sekä rokotussuosituksista erityisesti riskiryhmille ja paljon luonnossa liikkuville kuntalaisille.

TBE-rokotteen perusrokotussarja koostuu kolmesta rokoteannoksesta. Mikäli rokotus hankitaan omakustanteisesti, yhden rokoteannoksen hinta yksityisillä palveluntuottajilla on tyypillisesti noin 55-65 euroa annokselta, minkä lisäksi palveluntuottajasta riippuen voidaan periä erillisiä käynti- tai kirjausmaksuja. Näin ollen yhden henkilön kolmen annoksen perusrokotussarjan kustannus on yleensä noin 170-200 euroa. (Rokotepalvelu)

Eurajoen kunnassa on noin 9 000 asukasta. Mikäli maksuton perusrokotussarja tarjottaisiin koko väestölle ja rokotteen kustannukseksi arvioitaisiin noin 180 euroa henkilöä kohden, olisi ohjelman teoreettinen kokonaiskustannus noin 1,6 miljoonaa euroa ennen rokotusten järjestämisestä aiheutuvia henkilöstö-, tilaisuus-, ajanvaraus- ja hallintokustannuksia. Toteutuvat kustannukset riippuisivat luonnollisesti rokotuksen ottaneiden henkilöiden määrästä. (Laskennallinen arvio.)

Lisäksi rokotesuojan ylläpitäminen edellyttää myöhemmin annettavia tehosteannoksia, joista aiheutuisi jatkuvia kustannuksia, mikäli kunta sitoutuisi niidenkin kustantamiseen. (Rokotepalvelu)

Päätösehdotus Hyvinvointi- ja kuntakehityslautakunta toteaa vastauksenaan valtuustoaloitteeseen edellä esitetyn ja katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös Keskustelun aikana Henri Joensuu teki päätösesityksestä poikkeavan esityksen: asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi siten, että valmistelussa selvitetään mahdollisuus ottaa käyttöön toimintamalli, jossa Eurajoen kunta kannustaa kuntalaisia puutiaisaivotulehdusrokotteen hankkimiseen korvaamalla rokotteen ensimmäisen annoksen kustannukset vakituisesti Eurajoella asuville henkilöille tositetta vastaan. Maria Pätsi kannatti Joensuun esitystä. Hyvinvointi- ja kuntakehityslautakunta päätti yksimielisesti palauttaa valtuustoaloitteen uudelleen valmisteltavaksi.
